

noviny brněnských důchodců

**Brněnský
SENIOR**

Ročník 21 * Číslo 5 * Říjen 2017 * Cena 10 Kč

VOLBY, VOLBY A ZASE VOLBY?!

Ano, čekají nás mnohé volby a zdá se, že lidé jsou častými volbami unaveni. Zvláště, když do každých voleb vkládají naději, že se budou mít lépe, že nás budou zastupovat zástupci, kteří to budou mít na paměti. Takoví, kteří se budou starat o prosperitu své země a svého lidu více, než o svoje peněženky nebo své posty. Budou to naši zástupci, kteří nezatáhnou naši zemi do nebezpečných hrátek světových velmocí mezi sebou o suroviny, území a snahu ovládat celý svět podle svého. Chceme, aby nás zastupovali lidé, kteří vědí, že demokracie je především vláda lidu, lidem a pro lid. Lid není lůza, jak byl lid nazván některými politiky. Lid, to jsou občané této země, kteří chtějí pracovat, zakládat rodiny, v bezpečí a přiměřeném dostatku vychovávat svoje děti, budoucí pokolení nás samých, žít normální život a dožít se důstojného života ve stáří. Proto máme v naší Ústavě článek, kde se uvádí: „Lid je zdrojem veškeré státní moci, vykonává ji prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.“ A v článku 5 se píše: „Politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítající násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.“ A tak jsou občané často rozčarováni z toho, co za tahalice a hašteření slyší z poslaneckých lavic. Otrávení nejdou k volbám. Naše Ústava neurčuje dolní hranici volební

účasti, mnozí politologové to považují za chybu. Skrývá se v tom totiž nebezpečí, že vládu vytvoří lidé, které si přeje jen menšina občanů. Ti z nás, kteří se vzdali svého suverénního práva umožní, že do vlády se dostanou lidé, jejichž strana se sotva dostala přes hranici 5 nebo 10 % do Poslanecké sněmovny, a to při účasti třeba 38 % zúčastněných voličů. Kolik občanů pak tato strana zastupuje? Pokud se dostane do vlády, může prosazovat zájmy nepatrného množství občanů. V tom je možné spatřovat jejich narůstající nespokojenost, v tom je úskalí demokracie a současného politického systému. Domyšleno do důsledku by stačilo, aby šel jeden občan k volbám a strana, kterou zvolil, obsadí celou sněmovnu. Proto občané, kteří nejdu k volbám s tím, že nic nemohou ovlivnit, nemají pravdu. Svoji neúčastí vlastně volí také, ale nevědí o tom. V Listině základních lidských práv a svobod v čl. 21, která je součástí naší Ústavy, se praví: „Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou vol-

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

ŘÍJEN

(Pod Myslivnou)

*Až pěšinou
po stráni,
se vrátím,
donesu vám
vřes,
růžové drobné
kvítky,
které teskný podzim
dnes
rozsel na pasece
a odešel
tíše,
bez výčitky.*

Marie Veselá

bou svých zástupců.“ A v odstavci 3 čl. 21 Listiny se říká, že volební právo je všeobecné a rovné a vykonává se tajným hlasováním. Proto nepřenechávejte volební právo jiným a jděte k volbám. Volte podle svého vědomí a svědomí!

Redakce

Redakce dodatečně přeje našim seniorům

plné zdraví, spokojenost

a vše nejlepší ke Dni seniorů

KOMUNIKACE V PÉČI O DLOUHODOBĚ NEMOCNÉHO

V předchozím úvodním článku jsme si vymezili základní pojmy související s problematikou onemocnění a současně i se společensko-sociálními změnami, které tato situace přináší v rámci vztahů nemocného s jeho okolím. Jednou z podmínek kvalitní ošetrovatelské péče je dobrá komunikace mezi všemi zúčastněnými, tj. nemocným, rodinou, zdravotnickými a sociálními pracovníky.

1. Informace o diagnóze a průběhu onemocnění: pacienti v domácí péči mají většinou chronické onemocnění, kdy na rozdíl od akutních onemocnění - probíhá komunikace s lékařem a zdravotním personálem opakovaně a dlouhodobě, s možností předávané informace doplňovat, případně upravovat podle průběhu nemoci a projevujících se komplikací. Přesto je nutné, aby nemocný a rodina měli od počátku dostatek informací o základní diagnóze, předpokládané fázi a průběhu onemocnění, mož-

nostech léčby chronických a akutních fází nemoci, komplikací a také informace o předpokládaném průběhu a prognóze onemocnění. Poskytované informace ze strany zdravotníků by měly být dostatečně podrobné a srozumitelné. Stejně tak by se i nemocní a jejich rodiny měli aktivně informovat o svém onemocnění a jeho léčbě. Domácí péče v rodině je neuvýznamnou částí zdravotního systému, přičemž v současné době je výzvou

pro všechny zúčastněné, aby přispěli k jejímu zkvalitnění. K tomu může vést pouze dobrá práce zdravotníků spočívající i v podpoře a komunikaci s rodinami nemocných.

2. Reakce na informace o zdravotním stavu: v průběhu předávání informací o zdravotním stavu a možnostech léčby nemocného jsou nepřehlédnutelné hlavně obavy z budoucnosti a průběhu onemocnění, obavy z případných komplikací nemoci, obavy z nedostatku zájmu a pomoci jeho blízkých, obavy ze změn tělesných schémat a ztráty schopnosti ovládat tělesné funkce, v neposlední řadě také obavy ze smrti. Pro rodinu nemocného přináší podávané informace obdobné obavy jako pro samotného nemocného, včetně jednotlivých fází přijímání nemoci.

U nejzávažnějších a nevyléčitelných onemocnění byly jednotlivé fáze

Pokračování na str. 3.

Zelený zákal může vést až ke ztrátě zraku. Nechte se vyšetřit, teď jen za polovinu.

V rámci prevence očních onemocnění provádí Oční klinika NeoVize v Brně preventivní vyšetření přístrojem OCT zaměřené na riziko zeleného zákalu s 50% slevou za 350 Kč.

Zelený zákal neboli glaukom je často označován jako **tichý zloděj zraku**. Lidé, kteří glaukome trpí, o něm mnohdy ani neví. Přitom se jedná o závažné oční onemocnění, které je často dědičné. Může vést až ke ztrátě zraku.

„Jedním z častých projevů zeleného zákalu je zvýšený nitrooční tlak. V případě včasné diagnostiky a správné léčby je možné glaukom zastavit. Objevit se může v každém věku. Proto doporučuji minimálně jednou ročně podstoupit preventivní oční vyšetření, neboť

při zanedbání už poškození nelze zvrátit,“ vysvětluje docentka Šárka Skorkovská, primářka NeoVize a pokračuje: „Stačí 20minutové vyšetření, které dokáže odhalit případné poškození zrakového nervu. Oční klinika NeoVize disponuje vynikajícím přístrojovým vybavením, které pomáhá lékařům najít to nejlepší pro vaše oči.“

V rámci vyšetření získáte:

- měření dioptrií
- měření nitroočního tlaku
- měření na přístroji OCT, který detailně zobrazí stav sítnice a zrakového nervu
- konzultaci výsledků s lékařem a v případě potřeby se můžete hned objednat na další vyšetření

POUKAZ NA 50% SLEVOU NA PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ZELENÉHO ZÁKALU

Platí do 30. 11. 2017. Předložte na recepci Oční kliniky NeoVize.

Viniční 235, 615 00 Brno-Židenice
Telefon: 517 070 700, 775 858 700, www.neovize.cz

NeoVize
Oční klinika Brno

Kreslil Emil Hoffmann pětadesátiletý

Renomovaný kreslil Emil Hoffmann, žijící v brněnských Černých Polích, rozšířil 17. srpna řady pětadesátníků. Posteskl si, že šedý zákal na obou očích a zlomenina pravé ruky po pádu na schodech mu brání v uskutečňování předsevzetí, o nichž hovořil při svých osmdesátinách – v kreslení a malování alegorií na Beethovena, Paganiniho, Verdiho a výjevů z Bible. Přesto by rád ještě namaloval křížovou cestu.

Znojemský rodák už od dětství obdivoval a měl rád přírodu, umění a sport. Rád kreslil a maloval, ale na výtvarnou školu se nikdy nedostal. Když se po absolvování průmyslovky stal strojírenským technologem v Tesle a Chronotechně, toto povolání nikdy neopustil. Kreslil populární sportovce, umělce i známé novináře, všechny při osobním setkání. Kresby má uložené doma ve 24 krabicích. Přiznává, že přesný počet kreseb ani nezná, kdysi se propracoval až k číslu 1200 a pak počí-

tání vzdal. Tvrdí, že se mu lépe kreslili „škaredější“ lidé, pracněji plešatí a nejhůře Italové a Španělé, bez ustání gestikulující nebo otáčející se po hezkých ženách. Kresbami a karikaturami obohatil stránky novin v České republice, na Slovensku, v Německu, Rakousku, Itálii a Anglii. Veřejnosti je prezentoval na 13 výstavách především v Brně, ale také ve Znojmě, Adamově a Veverské Bítýšce.

Vzpomíná na začátky spolupráce s novinami, kdy mu Lubomír Selinger nabídl, aby pro deník Práce kreslil titulky a redakce ho posla-

la nakreslit 10 osobností. Redaktor Josef Křivánek z deníku Obrana lidu si vyžádal kresby sportovců, redaktor Přemysl Jílek z deníku Československý sport pozval Hoffmanna ke spolupráci slovy „noviny bez kresby nejsou noviny“. Brzy přišly nabídky ke spolupráci ze sportovních a kulturních rubrik Mladé fronty, Rovnosti, Svobodného slova, Čs. televize, Večerní Prahy, Ostravského večerníku a Východoslovenských novin. Ze zahraničí se ozvaly Die Welt, Berliner Zeitung, Junge Welt, Deutsches Sportecho a další i z Rakouska, Itálie a Anglie.

Bohumil Hlaváček

Pokračování ze str. 2.

přijímání nemoci popsány v roce 1969 americkou psycholožkou Elisabeth Kübler-Ross v její knize On Death and Dying. Autorka popisuje pět jednotlivých fází v přijímání těžkého či nevyléčitelného onemocnění:

a) *popírání* – tato iniciální fáze je charakteristická šokovou reakcí, která může trvat různě dlouho. Hlavním projevem je zděšení, panická reakce, pláč, zoufalost a úzkost. Nemocný přesvědčuje sám sebe a okolí, že se musí jednat o omyl zdravotníků. Nemocný se odmítá smířit se svojí situací. Popírání je obranou dočasnou. V této fázi nemá smysl argumenty nemocného vyvracet, ale je důležité novou situaci s nemocným sdílet a čekat na vhodnou dobu, kdy nemocný bude schopen přijmout pravdu o svém onemocnění.

b) *hněv, agrese* – nyní již nemocný chápe, že popírání nemá smysl, a proto je hněv přirozenou reakcí na jeho situaci. Nerozumí tomu, proč právě on. Hněvá se na všechno a všechny kolem, zahrnuje je požadavky a stížnostmi. Součástí jeho reakce může být i apatie, nezáměr o komunikaci a spolupráci s okolím. V této fázi je velmi těžké o nemocného pečovat, je však nutné být v jeho blízkosti.

c) *smlouvání* – nemocný se snaží najít kompromis s realitou. Už se tak nehněvá, ale smlouvá. „Chci se dožít vnučků..., dožít svatby dětí ..., maturity...“ Tato fáze zahrnuje naději, že je možné nějakým způsobem oddálit či odložit smrt. Obrací se k vyšší moci s žádostí o vyslyšení jeho prosb výměnou za ústupky (přestanu kouřit, atd.). Motivem smlouvání může být i pocit viny. Většina takových dohod je uzavírána s Bohem, a to zpravidla skrytě. V této fázi je jak pro nemocné, tak zejména pro jejich rodiny typické hle-

dání zázračného léku či alternativních metod vedoucích k plnému uzdravení, což je bohužel stinnou stránkou současné alternativní medicíny.

d) *deprese* – nemocný si uvědomuje všechny své ztráty – ztrátu sociální a rodinné role, vzhledu, fyzické zdatnosti a soběstačnosti, poruchy smyslových orgánů a tělesných funkcí. Podléhá dojmu, že je svému okolí na obtíž. Ztrácí všechno a všechny, které miluje. Převažují pocity strachu, úzkosti, smutku a beznaděje. Je to důležité období, které musí proběhnout. Někdy je potřeba naordinovat nemocnému i psychofarmaka. V této etapě se nemocný postupně vyrovnává s těžkou nemocí.

e) *smíření* – nastává fáze, kdy se nemocný začíná vyrovnávat se svojí nemocí a smrtí. Nehněvá se a přijímá stav takový, jaký je. Je více unavený a často pospává. Nejeví již takový zájem o okolí, je rád sám. Méně mluví, komunikace je spíše na úrovni pohlazení, dotyků, přítomnosti. Uvedené období můžeme přirovnat k odpočinku před odchodem na dlouhou cestu. Je žádoucí si uvědomit, že blízkost rodiny a přátel je v těchto chvílích velmi, ale velmi, důležitá.

Tato jednotlivá stadia přijímání nemoci jsou u každého nemocného a jeho rodiny různě dlouhá, mohou se vzájemně prolínat, navracet či opakovat. Přestože každý nemocný má svůj osobní a individuální prožitek nemoci, tak pro všechny je společným jmenovatelem skutečnost, že tato cesta se mnohem lépe snáší za doprovodu rodiny a přátel.

V příštím pokračování našeho tématu se budeme podrobněji věnovat konkrétním informacím a zásadám vedoucím ke kvalitní domácí ošetrovatelské péči.

MUDr. Pavel Fadrus, CSc.

VYJÁDRĚNÍ LÍDRŮ ČTYŘ POLITICKÝCH STRAN PŘED VOLBAMI

Vážené seniorky, vážení senioři,

před volbami Vám všechny politické strany a hnutí prezentují své předvolební sliby. Ale mnohem více o jejich záměrech napoví ohlédnutí se za uplynulým obdobím a vyhodnocení, co kdo pro seniory již udělal. Je nezpochybnitelné, že právě ČSSD byla tahounem změn ve Vaš prospěch a v mnoha případech je prosadila i přes velký odpor ostatních.

Naprostá většina seniorů je v příjmech odkázána pouze na starobní důchod. Především je tedy naší povinností zajistit důchody ve výši, která vám umožní důstojný život. ČSSD v tomto směru prosadila několik změn. Tou nejdůležitější bylo schválení mého návrhu na zásadní změnu způsobu výpočtu zvyšování důchodů. Ty se nadále nebudou zvyšovat pouze o třetinu růstu reálných mezd, nýbrž o polovinu. Současně bude zohledňováno v plné výši zdražování zboží a služeb podle speciálně definovaného spotřebního koše, který odpovídá běžným výdajům starobních důchodců. Toto opatření nastartovalo podstatně rychlejší zvyšování důchodů – od ledna příštího roku v průměru o 475 Kč měsíčně. Tím dochází k obrácení trendu a přibližování se důchodů k průměrné mzdě. Pro případ, že by v budoucnu byl růst mezd příliš nízký, zmocnili jsme budoucí vlády, aby mohly svým rozhodnutím důchody přesto zvýšit, a to až o 2,7 %.

Vedle příjmů jsou pro seniory samozřejmě podstatné i výdaje. Proto jsme například snížili limit doplateků na léky pro seniory z 2500 Kč ročně na 1000 Kč. Lidé nad 70 let nezaplatí za léky více než 500 Kč ročně. Do budoucna je však klíčové zachovat zdravotnictví bez poplatků, po jejichž návratu někteří opět volají, a zabránit jeho privatizaci.

Rozšiřujeme také síť kvalitních a dostupných sociálních služeb. Po deseti letech jsme zvýšili příspěvek

na péči, a to ve všech stupních o 10 %. Zaměstnancům v sociálních službách, kterým hrozil personální rozpad, se od 1. 7. 2017 zvýšily platy o 23 %. Lidé, kteří by se rádi doma starali o příbuzné s vážnou nemocí či po úrazu, budou mít možnost čerpat až po dobu 90 dnů placené ošetrovatelské volno.

Po volbách chceme podstatně zvýšit dostupnost udržitelného bydlení pro seniory, včetně výstavby dalších domovů, prosadit ve veřejné železniční a autobusové dopravě pro seniory jízdné zdarma a mnoho dalšího.

Shrnuto a podtrženo: důstojný život seniorů je pro ČSSD skutečně prioritou!

*Roman Sklenák
předseda Poslaneckého klubu ČSSD
lídr kandidátky Brno - město*

Seniorům před volbami aneb – pozdrav kandidáta KSČM

Jsem (statisticky) mladší člen KSČM. Přesto i mne se otázky živo-

ta tzv. seniorů velmi dotýkají a není to tím, že je opět před volbami. Nějaké volby jsou pořád. A není to ani tím, že je mi už dost na to, abych cítil sám na sobě „blízkost seniorského věku“. S trochou humoru - asi jako v jedné známé písničky: „Když člověk přichází do let, všechno ho začíná bolet...“ a zvláště, když se po létech aktivního života naplněného prací a sportem všeho druhu mění počasí.

Ale vážně. Kdo je vlastně seniorem? Obecně, podle jedné z pouček na tzv. Wikipedii je seniorem starší člověk, ale také nejstarší a zpravidla vážený člen nějakého společenství. Tato poučka je sice informačně poněkud neutrální, přesto z ní nesměle vykuje spojení označení senior s jistou vážností a úctou. Zřejmě původem z doby, kdy si lidé byli blíží a bylo ještě obvyklé si starších osob vážit. Byla oceňována jejich životní zkušenost, dlouhým životem získaná moudrost a na ní založená přirozená úcta mladých ke stáří.

Dnes je obvyklé označovat za seni-

ory lidi po dosažení věkové hranice 60-65 let a určitě není náhodou, že se toto vymezení v podstatě shoduje s hranicí nároku na tzv. starobní důchod. A důchod, to je zase takové sociálně magické slovo. V české současnosti, v době „báječného kapitalismu“ s kontroverzním kultem mládí, mívá ale hořkou příchut. Funguje totiž často jako společenská nálepka, jako jakési oddělení těch žádoucích úspěšných mladých a neklidných od těch, kteří svými nároky už jen „bez práce“ nezodpovědně snižují požitky těm mladým... jak vyplývá z jedné nechvalně známé nedávné předvolební upoutávky „Přemluv dědka, přemluv bábu“ a podobných výkřiků primitivně egoistických bojovníků proti komunismu, za kapitalismus!

A zde je zřejmě skryt jeden z nejzásadnějších rozdílů v postoji těchto sociálních novátorů vůči KSČM. Naším, mým, postojem je úcta ke všem seniorům a zejména důchodcům jako nositelům čerstvé paměti kulturně historické identity národa. A nemálo je ještě těch, kteří jsou aktivními svědky světově uznávané suverénní Československé socialistické republiky, jakkoliv nejsem zastáncem nekritické gloriifikace. I proto asi ta zaslepená nevraživost a snaha o stavění hrází mezi generacemi. Bez ohledu na období aktivního života si ale přece za předchozí celoživotní práci zaslouží důstojné podmínky pro život v seniorském věku všichni! Neakceptujeme sebechvalu vlád, udržujících průměrnou výši důchodu na 40 % průměrné mzdy (tj. na úrovni uznávaného životního minima) za neustálého vyhrožování zhroucením důchodového systému. Jednak jsou tato tvrzení neopodstatněná a jednak je tento průměr důchodů hanebností. Jestliže je totiž většina pracujících svým příjmem pod úrovní průměrné mzdy a otevřeně se hovoří i o „pracující chudobě“, pak je logicky i většina důchodů pod svým průměrem a nemálo důchodců ze svého příjmu vysloveně živoří.

O důvodech a souvislostech neutěšeného stavu by mohlo být popsáno nemálo stran rozhořčených řádků. Pro naše seniory je však důležité, co kdo pro pozitivní změnu dělá, udělá a jestli vůbec chce. KSČM rozhodně nelze vyčítat dosavadní nečinné přihlížení

a i předkládaný program na nové parlamentní volební období to odráží, byť musí brát ohled na realitu možností. Náš program proto například říká konkrétně k otázkám důchodů naprosto jasně, že se soustředíme na:

- pravidelnou a dostatečnou valorizaci důchodů podle skutečných základních životních potřeb,
- zajištění dalších zdrojů příjmů do státem zabezpečovaného důchodového systému,
- zastavení prodlužování věku odchodu do starobního důchodu, a to max. v 65 letech,
- zavedení institutu tzv. minimálního důchodu nad úroveň životního minima a dle toho zvýšení základního výměru důchodu.

Z našeho pohledu je nepřijatelné, aby byl život v důchodu trestem za celoživotní práci!

Dodávám, že s efektem zlepšení života seniorů bude prosazována řada dalších programových bodů a zejména těch, které mají za cíl zajistit potřebnou zdrojovou základnu. Například bojem za zrovnoprávnění ceny srovnatelné práce v rámci Evropské unie. Bez toho (a řady dalších selhání původního projektu) pro nás nemá členství v unii jinou hodnotu než faktické otroctví?!

*Václav Fišer
kandidát KSČM do PS*

STRANA ZELENÝCH

Z / Zelení

Bydlím ve svém rodném domě spolu s manželem a maminkou, které je 75 let. Když byly naše dvě děti malé, žili ještě rodiče mojí maminky. Děda se dožil 90 let, babička 88. Děda byl na sklonku života již dementní, nesamostatný a téměř nechodící, péče o něj byla velice náročná. Babička byla po úraze a nebylo v jejích silách v péči o něj mamince příliš ulehčit. Oba s manželem jsme byli zaměstnaní, péče tedy zůstávala pouze na mamince. Ve fázi, kdy děda již téměř nevstal z postele, nezbyvalo, a bylo to rozhodnutí velice bolestné, než převést jej do penzionu s trvalou péčí. Na vlastní kůži jsme tehdy poznali, že vytrhnout starého

dementního člověka z jeho přirozeného prostředí, je cesta k totálnímu mentálnímu kolapsu. Jakmile děda nenacházel v novém bydlišti sebe-menší nit ke svému starému životu, v neznámu se doslova utopil. Přestal nás poznávat, nevěděl, kdo a kde je a jeho celý život jakoby vůbec neexistoval. Je to poznání, které mě vede k přesvědčení, že je nesmírně důležité, aby každý z nás měl možnost dožít ve svém domově, což bez maximální podpory domácí péče není možné. Ačkoliv dnes existuje příspěvek na péči, pečující osoba, kromě ztráty zaměstnání, přijde o část důchodového zabezpečení, protože doba, po níž péči vykonávala, se jí nezapočítává do doby, kterou musí odpracovat pro přiznání důchodu. To bývá důvodem, proč si lidé v ČR často nemohou dovolit pečovat o své blízké, přestože by chtěli. Příspěvek na péči by měl být tak vysoký, aby pečujícím rodinám v adekvátní míře vykompenzoval výpadek příjmů způsobený nemožností pracovat na plný úvazek. Zelení zvažují nahradit současné čtyři stupně závislosti reálným počtem hodin péče, které závislá osoba potřebuje. Finanční ocenění jedné takové hodiny by pak mělo odpovídat průměrné hodinové mzdě. Současně s tím je nutné podporovat zaměstnavatele v nabízení částečných úvazků.

*Ivana Fajnorová,
starostka MČ Brno-Jundrov,
dvojka na kandidátce Strany zelených
do Poslanecké sněmovny ČR*

STRANA PRÁV OBČANŮ

Volební program Strany práv občanů (SPO) je v řadě bodů zásadní. Jde především o to, vrátit této zemi její práva, svobodu a hrdost a vztah k zemi. Máme pocit, že toto se v současnosti ztrácí. Kdybych ale měl některé body našeho programu vyzdvihnout, tak prosazujeme především právo občana na svoji zemi a slušné žití jak v produktivním věku, tak ve stáří, dále právo občanů na přímou demokracii – přímou volbu starostů, primá-

torů a hejtmanů. Budeme vždy bojovat proti vyvádění zisků zahraničních firem z naší země, což je až 350 miliard Kč ročně, jsme proti diktátu Evropské unie. Podporujeme referendum – občané musí mít možnost vyjádřit se ke všem významným událostem v ČR, počínaje vystoupením z EU. Odmítáme přijetí eura, které by zvýšilo životní náklady především seniorů a rodin s dětmi.

Jsmo proti umísťování nelegálních migrantů v naší zemi a všem projevům islamizace v naší zemi. V souvislosti s množícími se teroristickými útoky, a to především ze strany islámských radikálů, jsme rovněž pro zásadní reformu armády tak, aby byla schopna obrany naší země.

Strana práv občanů (SPO) patří mezi ty politické subjekty, které se dlouhodobě snaží změnit zaběhnutou politickou praxi v této zemi a navrhuje upravit stávající zákony tak, aby byly spravedlivé pro všechny slušné spoluobčany všech věkových kategorií.

Chceme prosadit také spravedlivý systém vyplácení sociálních dávek. Podporujeme mladé rodiny s dětmi a zasadíme se o takové školství, které bude podporovat samostatné myšlení dětí, nikoliv vymývání mozků. Odmítáme nesmyslnou inkluzi.

Dlouhodobě prosazujeme, aby senioři, zdravotně a tělesně postižení občané neplatili koncesionářské poplatky České televizi. Požadujeme také znovuzavedení potravinářských norem, které nám zajistí kvalitní české potraviny.

Především ale chceme hájit naši historii, tradice a suverenitu, naše pevné české kořeny. Náš volební program právě s názvem „Pevné české kořeny“ je k dispozici všem občanům na www.strana.prav.cz

V letošních parlamentních volbách zvolila Strana práv občanů (SPO) superlídra, kterým je František Ringo Čech, známý hudebník, textař, spisovatel, herec, dramatik a malíř. V Jihomoravském kraji jsme na kandidátku SPO postavili zkušené odborníky z celé jižní Moravy vedené krajskými zastupiteli a členy odborných komisí Jihomoravského kraje.

*Mgr. Marian Keremidský,
středoškolský učitel ve Znojmě,
krajský zastupitel Jihomor. kraje,
lídr kandidátky Strany práv občanů
(SPO) v Jihomoravském kraji.*

Zájezd potěšil

Plný autobus seniorských turistických nadšenců vyrazil dne 24. 8. 2017 na dvoudenní zájezd do Banské Štiavnice a Zvolena. Dobrá nálada, ba i hřejivé sluníčko hrály přímo do karet při naplňování očekávání.

První plánovaná zastávka byla před restaurací Gallery na náměstí Sva-

ře a navazující pohoštění se zábavou. Zúčastnili se ho kromě nás Brňáků i senioři ze slovenského Zvolena, polského Zwolenia a vedení města Zvolen na čele s primátorkou. Celkem tedy 140 účastníků. Udivilo nás originální romské vystoupení sestavené ze zpěvů a tanců.

Téměř hodinový skupinový výstup sršel nebývalým temperamentem, překrásnými kroji a rytmickou muzikou. Bylo se na co dívat, co fotografovat a čemu tleskat. Pak nastala seniorská veselice. Se skupinou Poláků jsme si i zazpívali „Gorale či ci ne žal.“ „My Češi jsme se chlubili tradičními moravskými písněmi. Zvolenští hostitelé nezůstali o nic pozadu. Tančilo se, zpívalo se, popíjelo víno a hruškovice a ochutnávaly se slané, sladké i masité dobrůtky. Končilo se přesně o půlnoci.

Ráno 25. 8. začalo přípitkem na zvolenské radnici. Za doprovodu aut městské policie jsme vyjeli na nedaleký Pustý hrad, prohlédli si okolí a vyslechli novinky z posledního

archeologického průzkumu. Obdrželi jsme miniaturu vykopávky ve formě přívěsku a za přispění městské policie se svezli k autobusu, čekajícího pod vrcholem hradu.

Následovala prohlídka zvolenského zámku. Znovu jsme byli uvítáni primátorkou města v oddávací síni zámku. Příjemné chvilky zpestřily zpěvačky swingu a malé občerstvení. V navazujících místnostech jsme se setkali s muzejními exponáty a malbami. Část zapůjčila Slovenská galerie.

Závěr dopoledního programu tvořila návštěva části hřbitova, ve které jsou pochováni rumunští a sovětské vojáci padlí ve II. sv. válce. Je jich zde shromážděno přes 29 tisíc.

Po obědě si ještě všichni prošli hezké zvolenské náměstí, něco málo nakoupili a zamávali městu. V autobuse doznívaly dojmy spokojenosti a poděkování organizátorům zájezdu, a to Svazu důchodců ČR v Brně a Zväzu dochodcov vo Zvoleně.

Ing. Jozef Štofan

té trojice v Banské Štiavnici. Po vydatném obědě nás přivítal průvodce z informačního centra a provedl nás nejhezčími pasážemi města, zapsaného do seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Zde jsme se postupně snažili pochopit historické sepětí města s hornictvím, hlavně s těžbou zlata a stříbra. Do našeho podvědomí vstoupilo zřízení Báňské akademie v 18. století a zřízení Lesního institutu. Rádi jsme si poslechli i o jedinečném báňském hospodářském systému, který tvořilo 60 vodních nádrží. Tato jezera jsou včleněna do malebné hornaté přírody Štiavnických vrchů. Dnes umožňují rekreantům nádherné koupání.

Večer po ubytování ve středoškolském internátě nás čekala ve středisku Centrum ve Zvoleně společná veče-

HISTORIE JE...

4. pokračování

VELKÁ MORAVA

Druhým státním útvarem, který vznikl v českomoravském prostoru, je ŘÍŠE VELKOMORAVSKÁ, kterou lze označit za ranou formu státu. V souvislosti s tím se setkáváme i s prvním moravským knížetem MOJMÍREM I. Máme o něm málo zpráv. Zřejmě přijal křesťanství a byl v mírových vztazích s Franskou říší. Na dějinné scéně se objevil roku 830 jako panovník státního útvaru, pro který se ujal později název VELKÁ MORAVA. Z původního jihomoravského jádra se postupně rozšířila a zahrнула oblasti v Čechách, Slezsku, na současném Slovensku a v Podunajské nížině.

K významným událostem patří Mojmirův útok na knížete Pribinu v Nitře ve třicátých letech a připojení Nitry k jeho vlastnímu panství. Vypuzený Pribina získal přízeň franského krále, od něhož obdržel území západně od Balatonu. Pribina byl později zabit při bojích s Moravany, nástupcem se stal jeho syn Kocel.

Roku 840 se ujal vlády ROSTISLAV. Byl už nepochybně křesťanem a měl podporu franského krále Ludvíka Němce, který se ocitl roku 855 s Velkou Moravou ve válečném konfliktu. Roku 863 bylo vypraveno do Cařihradu moravské poselství, aby u tehdejšího císaře Michala III. získalo podporu pro posílení moravského státu a křesťanství. Podle Životopisu Metoděje moravští šlechtici sdělili: „Přišlo k nám mnoho učitelů křesťanských z Vlach, Řecka a Němce rozličně nás učíce. My Slované jsme však lid prostý a nemáme, kdo by nás vyučil pravdě a smysl její vyložil.“ Byzantský císař Michal III. a patriarcha Fotios se rozhodli vyslat na Moravu misi v čele se soluňskými bratry KONSTANTINEM FILOSOFEM (CYRILEM) a METODĚJEM. Byzantská mise záhy rozšířila svoje působení i do Panonie a knížectví Kocelova. Cyrila jmenoval papež biskupem a Metoděje arcibiskupem.

Mezitím došlo ke zhoršení vztahů mezi Velkou Moravou a Východo-franskou říší. Roku 870 byl kníže Rostislav zajat svým synovcem SVATOPLU-

KEM a vydán do franských rukou. Pro údajnou zradu byl dokonce ve franském zajetí oslepen. V těchto složitých dobách zůstala morav-

skými spojenci česká knížata, mezi nimiž se roku 872 připomíná BOŘIVOJ. Ten přijal na Svatoplukově dvoře křest od Metoděje. Po smrti Bořivoje (roku 888 nebo 889) převzal bezprostřední vládu nad Čechami Svatopluk. Jeho nadvládu uznaly některé lužické a slezské kmeny. Vyhranující se spor mezi Římem a Cařihradem (mezi křesťanstvím západním a východním) řešil roku 880 papež ve prospěch Metoděje a Velké Moravy. Bylo zřízeno moravské arcibiskupství pod Metodějovým vedením. Papežská listina – bula „Industriae tuae“ schválila Svatoplukovo rozhodnutí dát se pod ochranu papežského stolce. Svatopluk zemřel roku

894 – v pozdější středověké tradici byl označován za krále. Tedy v době, kdy do střední Evropy pronikaly kočovné maďarské kmeny.

Maďaři připravili roku 903 velkou porážku moravskému vojsku. Na rozdíl od jižního Slovenska nebyla Morava ovládnuta bezprostředně Maďary, zanikla však vládnoucí dynastie a rozpadla se církevní organizace. Maďarský vpád zničil do té doby existující stát na řece Moravě. Místo něho převzaly iniciativní roli české kmeny.

Cyrlometodějská mise si získala primát založením slovanského písemnictví, které se pak rozvíjelo v Bulharsku, Chorvatsku, Srbsku a v celé východní Evropě. Bližší pohled na kulturu a hospodářství tohoto slovanského útvaru nám umožňuje archeologie. Byla odkryta dvě velká sídelní centra s řadou církevních staveb. Staré Město – Uherské Hradiště – Modrá, Mikulčice. K významným střediskům patří Pohansko u Břeclavi, Staré zámky u Brna, Děvín, Bratislava. Tyto lokality stojí za návštěvu!

Připravil:

PhDr. Miroslav Vespalec

Léto skončilo a přichází opět podzim

A s ním spojené změny počasí, teplot a také zkrácení dne. V ranních hodinách komplikuje viditelnost pozdní rozednávání či mlhy, se změnou času krácení dne, kdy odpoledne kolem šestnácté hodiny již bude šero. Vše to v tomto ročním období komplikují zhoršené klimatické podmínky, déšť, mlha, popadané listy, náledí či sníh – to všechno bývá příčinou mnoha dopravních nehod. Řidiči navíc nepřikládají zhoršeným podmínkám dostatečnou důležitost, spoléhají na to, že na kluzké nebo vlhké vozovce mají stejnou nebo jen nepatrně větší brzdnou dráhu jako na suché.

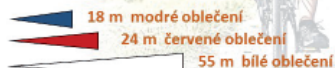
Na vše je nutné, abychom se, zejména my, starší, připravili. Jsme nejzranitelnější, musíme proto zvýšit svoji viditelnost podle základního pravidla, které zní: „Vidět a být viděn“. Více se můžeme dovědět na akci, na kterou nás zve Krajské ředitelství policie v Brně.

Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

Ať nás vidí, ten kdo řídí!

**Dne 19. 10. 2017 od 16:00 hod do 18:00 hod
v Brně na Moravském náměstí**

Akce zaměřená na reflexní doplňky pro chodce a cyklisty,
kteří jsou nejzranitelnější v silničním provozu

18 m modré oblečení
24 m červené oblečení
55 m bílé oblečení

200 m reflexní materiál

Masarykova demokratická akademie

Pobočka Brno

Vás a Vaše známé zveme na besedy, které se konají v budově Pozemstav Brno, Masarykova ul. 31 v zasedací místnosti ve 2. patře (na konci chodby)

17. 10. 2017 v 17.00 - PhDr. Jiří Malinský, historik, Praha. **Historická paměť strany jako problém a východisko.** Přednášející, bývalý předseda Ústřední historické komise ČSSD, připravuje k vydání obsažnou encyklopedii „Dějiny ČSSD v datech“. Seznámí nás s její koncepcí a strukturou i překážkami, které musel překonat při její tvorbě. Přiblíží nám ideje, ze kterých sociální demokracie vyrůstala, význam zachování její historické paměti.

24. 10. 2017 v 17.00 - PhDr. Lukáš Jelínek, politický analytik, VŠ učitel, Praha. **Co nám přinesly volby.** V říjnu, ve dnech 21. a 22. 10. se uskuteční volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Již krátce po sečtení hlasů nám zkušený poli-

tický analytik a komentátor zhodnotí výsledky těchto voleb a načrtne možné budoucí koalice politických stran a složení vlády, případně její očekávatelné programové priority.

31. 10. 2017 v 17.00 - mjr. PhDr. Stanislav Balík, PhD., specialista na vojenské dějiny. **Islámský stát – aktuální stav a vývoj.** Objektivní informace o aktuálním stavu IS se nezískávají snadno, neboť do boje s ním se promítá spleť často protichůdných mocenských zájmů. Přednášející, znalec této problematiky, nám poodhře mediální kouřovou clonu a umožní nám vidět ostřeji zájmy protagonistů viditelného i skrytého boje s Islámským státem i uvnitř něj samého. Přednáška bude volným pokračováním minulé přednášky zaměřené na hybné síly rozpínivosti IS, uvedením aktuální situace v oblasti a předpokládaným trváním Islámského státu a případných metamorfóz jeho struktur.

18. září jsme využili možnost slyšet hovořit o zdraví významného onkologa, profesora Masarykova onkologického ústavu v Brně, předsedu Výboru pro zdravotnictví Parlamentu ČR prof. MUDr. Rostislava Výzulu, CSc. Dozvěděli jsme se mnoho o tom, co musíme dělat pro to, abychom byli dlouho zdraví, co zejména v tomto ročním období od nás naše tělo čeká, abychom pro ně udělali.

Informace

PRÁVNÍ PORADNA

pro členy Svazu důchodců, Běhounská 17

Ve 2. pololetí roku 2017 se bezplatná poradna pro seniory uskuteční

v těchto termínech:

Říjen: 17. 10., 31. 10.

Listopad: 14. 11., 28. 11.

Prosinec: 12. 12.

Poradna je od 9 do 13 hodin

PŘIJĎTE NA TANEČKY!

Tanečky – Křenová 67

12. 10., 9. 11. a 14. 12.

vždy v 15.00 hodin

**Vánoční koncert se uskuteční
6. 12. 2017 od 16 do 18 h.
ve společenském sále MČ
Brno-střed, Dominikánská 2**

Vycházky v listopadu 2017

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

6. 11. - Štefánikova čtvrt' - autobus č. 57 směr Útěchov zastávka „U buku“ - lesní cesta Melatín - Bílovice (odjezd - 8.41)

13. 11. - přístaviště - tramvaj číslo 1 a 11 - vycházka směr Osada a zpět (odchod - 9.00)

20. 11. - Mendlovo náměstí - trolejbus č. 37 - zastávka Jírovcova - vycházka směr Myslivna - Pisárky (odjezd - 8.53)

27. 11. - Stará osada - autobus č. 55 - zastávka Mariánské údolí - kolem rybníků a zpět (odjezd - 8.52)

Vycházky v prosinci 2017

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

4. 12. - Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - výstup Kohoutovice hájenka - vycházka do obory - pomník „Sovětských letců“ - dolů do „Údolí oddechu“ - Kamenolom (odjezd - 8.44)

11. 12. - nádraží Královo Pole - autobus č. 70 - Ořešín - vycházka z Ořešína do Mokré Hory (odjezd - 8.58)

18. 12. - Štefánikova čtvrt' - autobus č. 57 směr Vranov - výstup Útěchov náměstí - vycházka směr Vranov a zpět (odjezd - 8.41)

25. 12. - nádraží Královo Pole - vycházka Zamilovaný hájek Řečkovičky (odchod - 9.00)

31. 12. - Silvestrovský pochod - sraz Stará osada - autobus č. 55 - Mariánské údolí (odjezd - 9.12)

Eva Suchomelová

Jubilanti z 2. pololetí roku 2017

budou pozváni písemnou pozvánkou na setkání 30. 10. ve 14.00 hod.

Spol. sál MČ Brno-střed,
Dominikánská ulice 2

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.

Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor: PaedDr. Jan Žáček, dále tvoří redakční radu: Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Anna Štofánová, Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 9. 2017, vyšlo 10. 10. 2017 • Uzávěrka dalšího čísla 10. 11. 2017

Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisro@volny.cz, www.protisro.cz